

ספר מי השילווח - חלק ראשון - פרשת ויגש

Mei Hashiloach - Vol. I - Genesis - *Bereishith* - *Vayigash*

Judah approached him.

This is the meaning of the verses (2 Samuel 23: 1-3) 1.) And these are the last words of David: -- The affirmation of David son of Jesse -- And the affirmation of the man raised up -- Concerning the Anointed of the God of Jacob, And the Sweetness of the Songs of Israel: 2.) The Spirit of God has spoken by me, And His word is on my tongue. 3.) He said -- the God of Israel -- to me, He spoke -- the Rock of Israel: He who is ruling over man, righteous, is ruling in the fear of God.

ויגש אליו יהודה, זש"ה [שמואל ב' כ"ג א'-ג'] ואלה דברי דוד האחרונים נאם דוד בן-ישי ונאם הגבר הקם על משיח אלהי יעקב ונעים זמרות ישראל: רוח יהוה דבר-בי ומלתו על-לשוני: אמר אלהי ישראל לי דבר צור ישראל מושל באדם צדיק מושל יראת אלהים:

And as the sages have explained in the Talmud, (Moed Katan 16b) R. Abuhu explained the meaning of this verse. What does it mean, He who is ruling over man, righteous, is ruling in the fear of God?

God spoke thus, the Rock of Israel said to me, "I rule man, but who rules Me? - The *Tzadik* Righteous one rules Me. I make decrees and he overrules them."

What **He said -- the God of Israel** refers to are the General Rules, the 248 commandments and 365 prohibitions that were given to each and every Jewish soul equally,

וכמו שביארו ז"ל [מועד קטן ט"ז]: אמר אלהי ישראל לי דבר צור ישראל מושל באדם צדיק מושל אלהים, מאי קאמר? אמר רבי אבהו, הכי קאמר: אמר אלהי ישראל: לי דבר צור ישראל, אני מושל באדם, מי מושל בי - צדיק. שאני גוזר גזרה ומבטלה,

אמר אלהי ישראל היינו הכללים של ד"ת והם הרמ"ח מצות עשה ושס"ה מצות ל"ת אשר ניתנו בכל נפש מישראל שוה בשוה,

What **To me He spoke -- the Rock of Israel** refers to are the particulars. God is speaking to the *Ba'al Teshuvah* - Penitent in particular; giving him confidence and surety after the sin when the sinner thinks all hope is lost. When he repents and returns to God, God gives him confidence.

לי דבר צור ישראל, לי היינו להבעל תשובה לזה מדבר הש"י בפרט ונותן לו תקופות אחר חטאו שנדמה לו כי אפס תקוה ממנו, וישוב אל ה' אז נותן לו הקב"ה תקיפות,

This explains the difference in the two expressions. First the verse speaks in the soft *Amira* - Saying mode. Then in referring to the *Ba'al Teshuvah* - Penitent the verse speak in the harder *Dibbur* - Speech mode, hinting at the forceful, powerful, firm, vigorous, unflinching, assertive, resolute mode.

In addition we see the verse first refers to *Elokim* - God, while in speaking to the *Ba'al Teshuvah* - Penitent the verse uses the phrase the Rock of Israel. Rock also suggest great confidence and resolve.

ולזה נשתנו הדברים כי בתחילה נאמר אמר היינו לשון רכה, ואצל הבעל תשובה נאמר דבר היינו תקיפות, גם בתחילה נאמר אלקי ואח"כ נאמר צור אשר היא ג"כ לשון תקופות וחזוק,

He who is ruling over man, righteous, suggests someone who has sinned and transgressed against a rabbinic decree. Concerning him the verse says, He who is ruling over man, righteous, meaning someone who rules over the sages and their decrees by virtue of his *Teshuva* - Penitence. For there is nothing that stands in the way of *Teshuva* - Penitence.

מושל באדם צדיק היינו אם הי' החטא בדבר בגזרת חכמים ע"ז נאמר מושל באדם צדיק היינו שהבע"ת מושל עליהם כי אין לך דבר שעומד בפני התשובה,

Is ruling in the fear of God, refers to someone who sins in direct contravention of a biblical decree. About this the verse says, is ruling in the fear of God, meaning that the *Ba'al Teshuva* - Penitent rules even in this area.

This is why the text begins with the announcement **And the affirmation of the man raised up**, about which the Talmud (ibid, Avoda Zara 5a) says, *Hukam Ol* - Raised Up? This is David who raised up the concept of *Teshuva* - Penitence.

(Rashi (ibid) notes, David was the first to do *Teshuva* - Penitence. He showed the way for those who followed him, as we learn in Avoda Zara 4b, Not that David was fit for or deserving of that sin. It was only done in order to teach the world, for if an individual sins we tell him 'Go to David'. Because God forgave him for that sin. So, you too may become a *Ba'al Teshuva* - Penitent)

מושל יראת אלקים היינו אם הי' החטא נגד תורה שבכתב על זה נאמר מושל יראת אלקים היינו שגם ע"ז ימשול, על הכל נאמר [שם וע"ע עבודה זרה ה.]. נאום הגבר הוקם על שהוקם עולה של תשובה, (רש"י מסכת מועד קטן דף טז: שהקים עולה של תשובה - שהוא שב תחלה, ונתן דרך לשבים, כדאמרינן בפרק קמא דעבודה זרה (ד, ב): ולא דוד ראוי לאותו מעשה, אלא שאם חטא יחיד - אומרים לו: כלך אצל דוד, שמחל לו הקדוש ברוך הוא אותו עון, אף אתה - חזור בתשובה.)

For although the Torah was given in the strictest judgment and fear, and as we know all too well how many things our sages have terrified us with, this is only said in anticipation of sinning. For once a sin has been committed nothing stands in the way of *Teshuva* - Penitence. And once a person has encountered and stumbled into the pitfall he must not despair and give up hope of fixing it with his *Teshuva* - Penitence. For not the least remnant nor impression of sin will remain upon upon the soul of any Jew in the future.

כי אף שד"ת ניתנו ביראה מופלגת ועל כמה דברים שאיימו חז"ל כידוע, זאת אינו רק לפני החטא נאמר, אבל נגד תשובה אין לך שום דבר שעומד, ולאחר שיארע לאדם מכשול לא יתיאש עצמו כי לא ישאר לעתיד שום חטא על נפש מישראל,

The root of this confidence and resolve stems from the tribe of Judah. That's why the Torah tells us, **Judah approached him**. Although there does not appear to be anything new in what Judah is

reiterating, nevertheless he is displaying tremendous confidence and resolve. His is utterly convinced that something is happening to save the situation, that the salvation is growing steadily.

ועיקר זאת התקופות נמצא בשבט יהודה, ע"כ ויגש אליו יהודה אף שלא נראה עתה חדשות בדבריו אך שמראה מדבריו גודל תקופתו אשר בלי ספק נמצא עתה צמיחת ישועה.

This is the meaning of the verse, (Proverbs 24:21) Fear God, my son and king. With changers mix not up yourself.

Fear God my son and king, with changers mix not yourself. The word (*Ben*) - son refers to *Binah* - Understanding, because the fear of God has to be with *Binah* - Understanding, pure and honest, while the word (*Melech*) - king refers to the need for powerful self-confidence, to maintain faith in God.

וזו פי' הפסוק [משלי כ"ד, כ"א] ירא את ה' בני ומלך עם שונים אל תתערב, בני היינו לשון בינה והוא שיהא יראתך מבוררת ואמיתיות, ומלך היינו שתהי' מלך ותקיף בבטחון גדול בהש"י,

With (*shonim*) changers mix not yourself. The Talmud (Sotah 22a) explains this *Shonim* - Repeaters or Students of Mishna as referring to those who grant themselves permission to do things after insufficient study of the law, i.e. those who have only studied Mishna and not Talmud. The Talmud asks, but surely it's obvious that one should not mix with such people, and the Talmud answers, the text refer to those (*shonim* - repeaters) who have repeated their sin so often it has become permissible to them, no longer sinful.

ועם שונים אל תתערב, ואיתא בגמ' [סוטה כ"ב]. אלו המורים הלכה מתוך משנתן, ומקשה פשיטא ומשני מ"ד כרב הונא דאמר כל העובר עבירה ושנה בה הותרה לו קמ"ל,

The truth is that this also has a place. (Appendix to Deut. 23:13) The Talmud explains; (Yoma 87a) Once a person has done a sin and repeats it it becomes permissible to him. Can you really be suggesting it becomes permissible? What is meant here is that it appears permissible to him.

This is explained in Genesis with the story of Judah. As we find with Moses who rebuked the Jewish People, calling them 'rebels'. Although the Midrash makes a number of excuses for his behavior it was considered a sin on Moses' part. When later he rebuked the people saying, "Have you allowed all the [Midianite] women to live?" he fixed the first rebuke. In showing clearly that he was without anger he proved that the original rebuke had also been without anger at them, God forbid.

היינו שבאמת נמצא איזה מקום גם לזה כמבואר על פסוק ויד תהי' לך [גליון מי השילוח דברים כ"ג י"ג] הענין שאיתא בגמרא (יומא פ"ז). כיון שעבר אדם עבירה ושנה בה הותרה לו, הותרה לו סלקא דעתך, אלא נעשית לו כהיתר, ונתבאר הענין בפרשת ויגש בחלק ראשון וכענין שמצינו במשה רבינו שהוכיח את ישראל באמרו שמעו נא המרים ונחשב לו לחטא אף שבמדרש מביא כמה פשטים על זה, מכל מקום נחשב לו לחטא, וכאשר קצף שנית ואמר להם החייתם כל נקבה בזה תיקן וביירר את תוכחה הראשונה שגם אז לא היה בלבן שום כעס עליהם חלילה. עיין שם באריכות]

This was the confidence of Judah. Even after going through all that had happened to him, after telling his father, "I guarantee him (Benjamin), from my hand you may demand him..." and after transgressing the rabbinic prohibition (Yebamoth 109b) as it is written "Stay far away from making

guarantees.” Nevertheless he went right back and did it again, in the utmost confidence that some type of salvation was going to appear to grow just for him.

וזה הי' תקופות יהודה אחרי אשר אירע לו שאמר אנכי אערבנו, ועבר על מה שנאמר [יבמות ק"ט:]: הרחק מן הערבות ואעפ"כ הי' בטוח שיוצמח לו הישועה:

Judah approached him, saying, “In me, my master.”

This is a particular strength given by God to the Tribe of Judah, that they never ever despair of salvation, no matter what may have happened. Now, in the previous chapter we read how Judah said, “And we will be slaves to my master.” and it may have appeared as though he were in despair. In his own eyes his behavior appeared to have been a big mistake. He made himself responsible to his father for the return of Benjamin, jeopardizing his place in either world. But in this chapter he takes courage and bolsters himself before God. “Even though I may have done wrong, nonetheless God has the ability to save me.”

ויגש אליו יהודה, הנה זה הכח נתן הש"י בשבט יהודה שאינו מיאש עצמו לעולם, אף כי יראה שיעבור עליו מה, והנה בפרשה הקודמת אמר הננו עבדים לאדוני והי' נראה שהתחיל ליאש א"ע והי' נחשב בעיניו כשגיאיה מה שהתחייב א"ע לאביו בשתי עולמות על בנימין, ובזאת הפרשה התחזק עצמו מאד לפני הש"י, שאף שעשיתי שלא כהוגן מ"מ יש יכולת ביד הש"י להושיע לי,

This is the meaning of the phrase **Judah approached him**. Approached him, that is to say into the deepest depths of Joseph's heart, to where Joseph was forced to make himself known to them. Because all these verses are really arguments with God. Judah thought he was standing arguing with a gentile king, but when God sent them the salvation it became obvious that even prior to that they had never been in any real danger. In truth they had always been arguing with their brother.

וזה ויגש אליו יהודה, אליו היינו במעמקי לבו של יוסף עד שהי' מוכרח להתודע להם. כי כל הפסוקים הללו הם טענה נגד הש"י ויהודה הי' סובר שעומד לפני מלך גוי ומתוכח עמו, וכאשר שלח להם הש"י הישועה אז ראו שגם למפרע לא היו בסכנות, כי באמת היו מתוכחים עם אחיהם,

And thus it will be in the future when God saves us and redeems us, the God will show us that we were never in Exile; that no nation ever ruled us but God alone.

וכן לעתיד כאשר יושיענו הש"י ויפדנו אז יראה לנו ה' כי לא היינו בגלות מעולם ולא משל עלינו שום אומה רק ה' לבדו,

And this is the meaning of the verse, (Psalms 37:10) And yet a short while, and the wicked is not, And you meditate upon his place, and it is no longer exists.

That is to say, in a short while evil will have disappeared. Then when you meditate upon it from the wisdom of your heart; then, if you are intent on understanding it in truth, you will find that it does not exist, that it never had any power over you.

וזה פי' הפסוק [תהילים ל"ז י'] ועוד מעט ואין רשע והתבוננת על מקומו ואיננו, היינו בעוד מעט יתבטל רשע, והתבוננת היינו בנינת הלב באם תרצה להבין על מקומו, ואיננו היינו תראה כי לא הי' בו שום כח ממשלה עליך.

My master interrogated his servants, saying, “Have you a father or brothers?” And we answered that we do have an aged father and a brother... And you you said, “Bring him down here to me.”

Even though there doesn't appear to be anything new or mitigating in Judah's defense of Benjamin against the accusation of theft, that Joseph brought, nevertheless, this is Judah's argument. In all honesty, no one should be punished for faults latent in them and potential sins until they are acted out as deeds.

אדני שאל את עבדיו לאמר היש כו' ונאמר כו' ותאמר כו' הורידהו כו', והנה אף כי לא נמצא בזה שום תירץ נגד טענות הגניבה שטען יוסף, אך באמת זאת הי' טענות יהודה כי באמת אין האדם נענש על החסרון הנמצא בו באיזה ענין עד שיוציאו לפועל אל המעשה,

So, even if Benjamin had this fault and was prone to stealing, had he remained at home he would never have come to act it out like this. It was only the journey and the resulting stresses which brought it from latency to actuality. If that is the case he can hardly be held responsible and bears no blame. It was not his choice to go to down to Egypt.

והנה אף אם באמת נמצא ח"ו איזה חסרון בבנימין בענין גניבה, מ"מ אם הי' יושב בביתו לא הי' בא לכלל מעשה כזאת ורק קטרוג הדרך גרם לו, וא"כ לא עליו האשם בדבר הזה שיענש עליו, כי ברצונו לא הי' לילך לדרך מצרים,

This argument is really an argument with God, because Judah believed that though Joseph may have been the instrument instructing them, it was God's desire that Benjamin be brought to Egypt.

וזאת טען נגד הש"י כי האמין שאף מה שאמר יוסף אליהם שיביאו את בנימין לא הי' בלתי רצון הש"י.
